

اطلاعات و جرایم سازمان یافته

(جلد دوم)

گردآوری و تدوین:
معاونت پژوهش و تولید علم

دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی

مؤسسه چاپ و انتشارات

۱۳۹۷

عنوان و نام پدیدآور	اطلاعات و جرایم سازمان یافته/ گردآوری و تدوین معاونت پژوهش و تولید علم دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی.
مشخصات نشر	تهران: دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۳ ج. ش. ۳۸۳.
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	جرایم سازمان یافته
موضوع	Organized crime
موضوع	جرم شناسی
موضوع	Criminology
موضوع	جرم و جنایت
موضوع	Crime
موضوع	امنیت ملی
موضوع	National Security
ناشر	دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی، معاونت پژوهش و تولید علم
شابک افزوده	دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی، مؤسسه چاپ و انتشارات
رده بندی کنگره	۱۳۹۶ ۶ الف ۷۹/ HV۸۰۷۹
رده بندی دیویی	۳۴۶/۱۰۶
شماره کتاب شناسی	۴۸۹۰۴۳

مشخصات:

عنوان: اطلاعات و جرایم سازمان یافته (جلد دوم)

گردآوری و تدوین: معاونت پژوهش و تولید علم

ناشر: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه اطلاعات و امنیت ملی

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۹۷

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ ریال

تهران: صندوق پستی ۱۴۳۸-۱۶۷۶۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۵-۳۴-۴

«تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلی یا جزئی به هر صورت (چاپ، فتوکپی،

صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.»

تلفن: ۲۲۴۶۹۷۳۹

تهران: صندوق پستی ۱۴۳۸-۱۶۷۶۵

مقدمه ناشر

در خلال دهه‌های اخیر وضعیت جرایم در جوامع انسانی نسبت به سابقه طولانی و پیشین آن تفاوت اساسی و ماهوی را تجربه کرده است. دو جنبه مهم این تغییرات پیچیدگی روزافزون و سازمان‌یافتگی جرایم و مجرمین می‌باشد.

پیش از این افراد بسته به قابلیت‌ها و دسترسی‌های فردی خود با تخطی از قوانین مصرح با قراردادهای اجتماعی پذیرفته شده و مورد احترام عمومی، در نقش مجرم در جامعه ظاهر شده و به همین نسبت خود جرم نیز از ماهیت مشابهی برخوردار بود؛ مفهومی عموماً بسیط و فارغ از پیچیدگی در عناصر، تعریف و شیوه‌های ارتکاب. از سوی دیگر امروزه جرایم و مجرمین در قامت یک بازار کسب و کار بسیار گسترده و متنوع، رسماً به شاخه‌ای غیرقابل انکار در اقتصاد بسیاری از کشورها بدل گشته‌اند. بر این اساس مجرمین از هویت‌های منفرد مستقل عبور کرده و «سازمان‌های» تهکاری و بزهکاری را شکل داده‌اند که به جای تمرکز بر جرایم غیرمرکب سنتی، «جرایم سازمان‌یافته» می‌شوند. «سازمان‌های مجری قانون» که در ادبیات مورد بحث به نلیه کارگزاران حاکمیتی و غیرحاکمیتی با مأموریت کنترل جرایم و مقابله با مجرمین اطلاق می‌گردد، تحت تأثیر این دو تغییر مهم با چالش‌هایی مواجه گردیده‌اند. ازسویی پیچیدگی روزافزون جرایم موجب ناکارآمدی روش‌های سنتی پلیسی و انتظامی در مقابله با جرایم شده که سرخ بالای رشد جرایم را به دنبال داشته است. از سوی دیگر شبکه‌های سازمان‌یافته تهکاری به دلیل ماهیت سازمان‌یافته خود، مستعد ارتباط با شبکه‌های قدرت سیاسی بوده و لایه دیگری از موانع درقبال پیوند سیاست و جرم، پیش‌روی سازمان‌های مجری قانون پدیدار گشته است. همچنین سهولت ارتباطات و تکنولوژی‌های پیشرفته، حوزه فعالیت سازمان‌های بزهکار را به فراتر از مرزهای دولت ملت‌ها توسعه داده؛ پدیده‌ای که مفهوم «جرایم سازمان‌یافته

فراملی» را مصطلح ساخته است. واکنش طبیعی سازمان‌های مجری قانون، گرایش به رویکردهای اطلاعاتی برای ارتقاء قابلیت‌های خود بوده است.

کتاب حاضر که جلد دوم از مجموعه «اطلاعات و جرایم سازمان‌یافته» می‌باشد در دوازده فصل به دنبال مفهوم‌سازی از کاربرد اطلاعات استراتژیک در اجرای قانون و حمایت از تصمیم‌گیرندگان در سطوح سیاست‌گذاری ملی است. مطالعات موردی مختلف ارائه شده در کتاب، ضمن معرفی برخی از مدل‌های مدیریت اطلاعات محور پلیس در کشورهای مختلف، کاربرد اطلاعات استراتژیک در پاسخ به تهدیدات مطرح شده از سوی جرایم سازمان‌یافته فراملی در حوزه‌های قضایی کانادا، انگلستان، استرالیا، برزیل و روسیه را از زوایای مختلفی مورد توجه قرار داده است.^۱

فصل نخست با عنوان مقدمه، ضمن معرفی مسئله تحقیق و اهمیت آن، مبنای منطقی برای ضرورت توجه به نقش اطلاعات استراتژیک و تأثیر آن بر رهیافت‌های پیشگیری، مختل‌سازی، کشف و رسیدگی به جرایم سازمان‌یافته فراملی را مطرح می‌نماید.

در فصل دوم با عنوان «جرایم سازمان‌یافته فراملی» ادبیات و نظریات مرتبط با جرایم سازمان‌یافته فراملی مورد بررسی قرار گرفته است. ضرورت توجه به مفاهیمی چون اطلاعات استراتژیک و جرایم سازمان‌یافته و تلاش برای ارائه تعاریف جامع و مورد اتفاق از این مفاهیم و کاربرد آنها در روش مدیریت پلیس اطلاعات محور اهداف اصلی مؤلفان این فصل بوده است.

«مطالعات اطلاعاتی» عنوان فصل سوم کتاب حاضر می‌باشد که به تمرکز بر فعالیت موجود از اطلاعات بر اساس چرخه اطلاعاتی، شمول عناصری زیر - جمع‌آوری پنهان، تحلیل و پردازش اطلاعات در این تعاریف را یکی از موانع توسعه درک مشترک از

۱. این کتاب برگرفته از آثار ذیل می‌باشد:

1. John Coyne and Peter Bell (2015), The Role of Strategic Intelligence in Law Enforcement, London: Palgrave.
2. Luciana Meretti Fernandez (2016), Brazil: Communicational and Political Dimensions in the World of Crime, Journal of Critical Studies on Terrorism, Vol 9, NO. 2.
3. Organized Corruption Networks: Crime, State and economy in Russia.
4. Volker Foertsch, The Role of Counterintelligence in Countering Transnational Organized Crime.

اطلاعات در حوزه اجرای قانون معرفی نموده است. این فصل به دنبال پیشنهاد بازنگری در تعریف اطلاعات و چرخه اطلاعاتی در حوزه اجرای قانون می باشد تا از مجرای آن اهمیت اطلاعات استراتژیک در سطوح تصمیم گیری پیچیده ای چون جرایم سازمان یافته فراملی در سطح قابل قبولی درک و مورد پذیرش قرار گیرد.

فصول چهارم تا هفتم کتاب به ارائه مطالعات موردی از کاربرد اطلاعات استراتژیک در سرویس اطلاعات جنایی کانادا، آژانس جرایم جدی و سازمان یافته انگلستان، کمیسیون جرایم ا.رالبار پلیس فدرال استرالیا اختصاص یافته است.

فصل هشت با عنوان «ترب‌رب‌های مفهومی برای یکپارچه سازی اطلاعات استراتژیک» ضمن تحلیل یافته های مورد مطالعات فصول چهارم تا هفتم، دو چارچوب مفهومی «یکپارچه سازی اطلاعات استراتژیک جرایم سازمان یافته فراملی» و «افزایش فصل مشترک اطلاعات استراتژیک جرایم سازمان یافته فراملی، فرآیندهای پلیسی و تصمیم گیری استراتژیک» را بسط می دهد.

در فصل نهم «برزیل: ابعاد ارتباطی و سیاسی در دنیای تبهکاری»، جایگاه سیاسی یک گروه تبهکار در برزیل مورد واکاوی قرار گرفته است.

فصل دهم با عنوان «شبکه های سازمان یافته جرایم»، وضعیت جرایم سازمان یافته در روسیه را بررسی و ارتباط ساختاری آن با اقتصاد و سیاست را مورد توجه قرار می دهد. ارائه تعاریفی شبکه محور از جرایم سازمان یافته و مقیاس هایی برای تعیین میزان نفوذ شبکه های جرم در اقتصاد ملی روسیه از جمله موضوعات مورد توجه مفادین بوده است.

در فصل یازدهم «نقش ضد اطلاعات در مقابله با جرایم سازمان یافته فراملی» با رویکردی اروپایی مورد توجه بوده و فصل پایانی نیز به جمع بندی فصول پیشین پرداخته است. مطالعه نوشتار پیش رو فضای مفهومی جدیدی درخصوص رویکرد اطلاعاتی به اجرای قانون و کارگزاران آن در سطح مقابله با جرایم سازمان یافته فراملی و تصمیم گیری استراتژیک را به مخاطبان معرفی می نماید.

فهرست مطالب

۱۷	فصل اول: مقدمه.....
۲۰	اهمیت و مسئله پژوهش.....
۲۱	اهداف پژوهش.....
۲۲	بستر مفهومی مسئله پژوهش.....
۲۳	زمینه اجتماعی جرایم سازمان یافته: عامل و سنجش جرم.....
۲۶	اطلاعات استراتژیک - یک زمینه - زمان های - ری قانون.....
۳۰	رهیافت پژوهش.....
۳۰	محدودیت های ره یافت پژوهشی.....
۳۱	ساختار کتاب.....
۳۲	نتیجه گیری.....
۳۳	فصل دوم: جرائم سازمان یافته فراملی.....
۳۶	ساختار گروه های بزهکاری سازمان یافته فراملی.....
۴۰	جرایم سازمان یافته فراملی و اطلاعات اجرای قانون.....
۴۴	مباحث در حال ظهور.....
۴۵	نتیجه گیری.....
۴۷	فصل سوم: مطالعات اطلاعاتی.....
۵۲	اطلاعات: یک رویکرد پیش بینانه.....

۵۵	پیش زمینه تاریخی اطلاعات در اجرای قانون
۵۸	اطلاعات استراتژیک در اجرای قانون
۶۵	نتیجه گیری
۶۷	فصل چهارم: مطالعه موردی بین المللی ۱: سرویس اطلاعات جنایی کانادا
۶۹	زمینه عملیاتی، نقش و ساختار
۷۶	مفهوم سازی جرایم سازمان یافته
۷۷	مدل اطلاعات جنایی کانادا
۸۱	محدودات اطلاعات استراتژیک
۸۶	مفهوم سازی اطلاعات استراتژیک
۸۹	نتیجه گیری

فصل پنجم: مطالعه موردی بین المللی ۲: آژانس جرایم جدی

۹۱	و سازمان یافته انگلستان
۹۲	زمینه عملیاتی، نقش و ساختار
۱۰۲	مفهوم سازی جرایم سازمان یافته فراملی
۱۰۳	دکترین اطلاعاتی
۱۰۴	مدل های اطلاعاتی
۱۰۴	مدل اطلاعات ملی انگلستان
۱۰۸	مدل اطلاعاتی آژانس جرایم جدی و سازمان یافته (اس او سی ای)
۱۱۰	محصولات اطلاعاتی
۱۱۱	اطلاعات و خط مشی
۱۱۲	مفهوم سازی اطلاعات استراتژیک
۱۱۶	آژانس جرایم ملی
۱۱۷	نتیجه گیری

فصل ششم: مطالعه موردی استرالیا ۳: کمیسیون جنایی استرالیا (ای‌سی‌سی).....	۱۲۱
بستر عملیاتی.....	۱۲۲
وظیفه و ساختار.....	۱۲۷
نیروهای قهریه‌ی خاص کمیسیون جرایم استرالیا.....	۱۳۴
مفهوم‌سازی جرایم سازمان‌یافته فراملی (تی‌اوسی).....	۱۳۴
مفهوم‌سازی اطلاعات استراتژیک.....	۱۳۵
مدل اطلاعات.....	۱۳۶
مسئولیت اطلاعاتی.....	۱۴۲
مرکز مدل ترک اطلاعات، جنایی.....	۱۴۸
نتیجه‌گیری.....	۱۴۹
فصل هفتم: مطالعه موردی استرالیا ۴: پلیس فدرال استرالیا.....	۱۵۱
زمینه‌ی عملیاتی.....	۱۵۲
رویکرد کل‌نگر مجموع دولت در سیاست.....	۱۵۶
نقش و ساختار.....	۱۵۸
نقش.....	۱۵۸
ساختار.....	۱۵۹
مفهوم‌سازی جرایم سازمان‌یافته فراملی (تی‌اوسی).....	۱۶۴
مفهوم‌سازی اطلاعات.....	۱۶۶
اطلاعات استراتژیک تی‌اوسی در توسعه‌ی استراتژی و خط‌مشی.....	۱۷۱
ساختار اطلاعاتی و دکتین.....	۱۷۳
محصولات اطلاعاتی.....	۱۷۷
نتیجه‌گیری.....	۱۸۱
فصل هشتم: چارچوب‌های مفهومی برای یکپارچه‌سازی اطلاعات استراتژیک.....	۱۸۳
مشاهدات و موضوعات در حال ظهور.....	۱۸۵

عوامل تضعیف اثرگذاری اطلاعات استراتژیک جرایم سازمان یافته فراملی.....	۱۹۱
عوامل تقویت کننده تغییر مثبت.....	۱۹۳
چارچوب فعلی اطلاعات استراتژیک-سیاست گذاری.....	۱۹۴
چارچوب های مفهومی پیشنهادی.....	۱۹۷
یک چارچوب مفهومی برای اطلاعاتی استراتژیک تی اوسی.....	۱۹۹
یک چارچوب مفهومی برای فصل مشترک اطلاعات استراتژیک-سیاست گذاری.....	۲۰۱
نتیجه گیری.....	۲۰۴
فصل نهم: بزین: ابعاد ارتباطی و سیاسی در دنیای تبهکاری.....	۲۰۷
مقدمه.....	۲۰۷
طراحی، روش و اهداف.....	۲۱۲
همبستگی پی سی سی در ندادن با و شکل گیری آن به منزله یک.....	
بازیگر سیاسی در عرصه عمو.....	۲۱۶
نقشه های وضعیت.....	۲۲۲
بحث.....	۲۲۸
فرماندهی.....	۲۲۸
بعد ارتباطی تروریسم.....	۲۳۰
حملات پی سی سی به منزله یک راهبرد ارتباط سیاسی.....	۲۳۲
ملاحظات پایانی.....	۲۴۰
فصل دهم: شبکه های سازمان یافته جرایم.....	۲۵۳
زمینه های تاریخی جرم، دولت، و اقتصاد در روسیه.....	۲۵۳
مطالعه جرم، دولت و اقتصاد در روسیه.....	۲۵۴
تعریف شبکه سازمان یافته فساد.....	۲۵۶
جرم و فساد در روسیه: دیدگاه های قانون محور و بازرگانان.....	۲۶۵
مقیاس نفوذ و بخش های مورد نفوذ در اقتصاد ملی توسط شبکه های سازمان یافته فساد.....	۲۶۷
انواع و شیوه های نفوذ و کنترل اقتصاد ملی توسط گروه ها و شبکه های سازمان یافته جرایم.....	۲۷۱

فصل یازدهم نقش ضداطلاعات در مقابله با جرایم سازمان یافته فراملی	۲۹۱
مقدمه	۲۹۱
فعالیت ها و ویژگی های جرم سازمان یافته فراملی	۲۹۴
ضداطلاعات؛ شیوه ای برای تفکر	۲۹۷
همزیستی سازمان های بزهکار فراملی و ساختارهای امنیتی کشور میزبان	۳۰۰
سیر رشد همزیستی در روسیه	۳۰۳
همزیستی در دیگر کشورها	۳۰۵
ضد اطلاعات به مثابه ابزاری برای مقابله با جرم سازمان یافته فراملی	۳۰۷
تحلیل ضداطلاعات	۳۰۸
منابع در سازمان های بزهکار فراملی	۳۱۰
منابع حاشیه ای سازمان های بزهکار فراملی	۳۱۱
عملیات ضداطلاعاتی علیه سازمان های بزهکار فراملی	۳۱۳
ضداطلاعات به مثابه حفاظت	۳۱۸
ضداطلاعات در ارتباط با اطلاعات مشت	۳۱۹
خلاصه	۳۲۱
فصل دوازدهم: نتیجه گیری	۳۲۵
اطلاعات استراتژیک در اجرای قانون	۳۲۶
الزامات نظری	۳۲۹
پژوهش آتی	۳۲۹
نتیجه گیری	۳۳۱
منابع	۳۳۳